

Interessepolitisk utvalg 10. oktober 2025
Styret i Osloregionen 29. oktober 2025

Sak nr. 23/25
Sak nr. 29/25

Saksansvarlig: Eva Næss Karlsen, sekretariatet for Osloregionen

REGJERINGENS ARBEID MED NY TILTAKSPLAN FOR OSLOFJORDEN OG OSLOREGIONEN PROSESS FOR OPPFØLGING

Innstilling fra interessepolitisk utvalg

1. Styret i Osloregionen IPR gir sin tilslutning til forslag til prosess for innspill til ny tiltaksplan for Oslofjorden, i tråd med saksfremlegget.
2. Styret tar for øvrig saken til orientering.

SAKSFREMSTILLING

Innledning

Osloregionen IPR har siden *Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden* ble lagt frem i mars 2021 hatt et spesielt fokus på Oslofjorden som tema og kommunenes rolle i oppfølging av planen. Satsingen har vært organisert som et eget prosjekt. I nye strategiske føringer for Osloregionen, vedtatt i august 2024, er *Miljøtilstanden i Oslofjorden, vann og vassdrag* tatt inn som et nytt tverrgående tema. Representantskapet vedtok i desember 2024 at Oslofjorden skulle være en av tre politisk prioriterte saker for handlingsprogrammet for 2025.

Denne saken presenterer forslag til Osloregionens oppfølging av Regjeringens arbeid med ny tiltaksplan for Oslofjorden. Saken gir også en kort oppdatering på prosjekter og aktiviteter. Sekretariatet ser at det er behov for en ad-hoc-gruppe for Oslofjord-arbeidet. I første omgang vil det gjelde arbeidet med innspill til ny tiltaksplan for Oslofjorden.

Regjeringens arbeid med oppdatering av *Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden*

Regjeringen har igangsatt et arbeid om gjennomgang og oppdatering av *Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv*. Det er gitt oppdrag til Miljødirektoratet fra Klima- og miljødepartementet (KLD) om «*Gjennomgå og oppdatere Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv samt oppfølgingen av den, inkludert: vurdere organiseringen av og innretningen på planarbeidet rette opp tiltaksansvarlige i planens kap. 5, Oversikt over tiltak.*

Statssekretær Kristoffer André Hansen inviterte også til innspill under arrangementet *Et hav av muligheter: Sammen for en frisk Oslofjord* på Arendalsuka som var en del av *Osloregionens dag*. Sekretariatet i Osloregionen er også blitt gjort kjent med at videre organisering og innretning på Oslofjordarbeidet ble drøftet på møtet i Oslofjordsrådet 3. juni 2025.

Det er per 2. oktober ikke offisielt invitert til en bredere innspillsprosess til ny tiltaksplan. Sekretariatet i Osloregionen har i august og september vært i dialog med KLD og Miljødirektoratet. KLD, i samråd med Miljødirektoratet og andre berørte myndigheter, vurderer hvordan videre arbeid best skal legges opp. KLD vil komme med nærmere informasjon om arbeidet i midten av oktober, inkludert informasjon om muligheten for alle til å komme med forslag til forbedringer i gjeldende plan. Dette som del av grunnlaget for en ny plan. Det tas sikte på at regjeringen kommer med en ny plan i første halvdel av 2026.

Osloregionens innspill til ny tiltaksplan for Oslofjorden

- På bakgrunn av dialogen med Miljødirektoratet i august og september, er det sendt et brev fra Osloregionen IPR med foreløpige innspill. [Brevet er tilgjengelig her](#). Her vises det til tidligere vedtatt politiske innspill om Oslofjorden, som innspill i høring i Energi- og miljøkomiteen høsten 2024 og fra vedtak i styret etter politisk verksted i styremøtet 6. februar 2025.

Som innspill til videre prosess avsluttes brevet fra Osloregionen med følgende:

«Det er et stort engasjement for den alvorlige miljøtilstanden i Oslofjorden. Kommunene har viktige roller for å bedre tilstanden, og har ansvar for å gjennomføre tiltak i den gjeldende tiltaksplanen. Det er avgjørende at det inviteres til en prosess der kommunene som er i nedbørsfeltet til Oslofjorden og deres underliggende virksomheter kan komme med sine erfaringer og gi innspill til forbedringer i arbeidet. Det er også viktig at andre aktører som næringsliv, FoU-miljøer og frivillige organisasjoner inviteres til en slik prosess. Osloregionen IPR ser frem mot at KLD legger opp til en bred prosess, med muligheten for å komme med forslag til forbedringer i arbeidet for Oslofjorden.»

- Som partner i Pådriv-prosjektet «Fjorden vår» (se nedenfor), har sekretariatet bidratt med innspill i deres prosess og innspill til Klima- og miljødepartementet.
- Sekretariatet foreslår videre at Osloregionen deltar i KLDs prosess for revidering av tiltaksplanen og oppfordrer medlemskommuner også til å delta. Det vil bli nedsatt en ad-hoc Oslofjordgruppe, som i første omgang vil ha fokus på å utarbeide underlag for innspill til revisjon av tiltaksplan, som legges frem for politisk behandling. Følgende deltakere har meldt sin deltakelse i ad-hoc-gruppen, etter invitasjon via Osloregionens administrative grupper:
 - Bjørnar Strøm-Hågensen, Halden kommune
 - Justyna Krajczyk Blikset, Bymiljøetaten, Oslo kommune
 - Håvard Lucassen, Vannområde Randsfjorden
 - Asbjørn Tufto, Gjøvik kommune
 - Knut Holen, Hias (interkommunalt vann- og avløpsselskap Hamarregionen)

Informasjon om pågående prosjekter og aktiviteter om Oslofjorden i Osloregionen

[Pådriv-prosjekt «Fjorden vår»](#). Osloregionen er partner i et forprosjekt som ledes av Pådriv Oslo, som skal bidra at arbeidet med å gjøre Oslofjorden frisk igjen går raskere, og legge grunnlag for et mer koordinert og handlekraftig samarbeid på tvers av fag, bransjer, forvaltningsnivå og sektorer. Det er søkt Sparebankstiftelsen DNB om støtte til hovedprosjekt (2026-2027). Osloregionen samarbeidet med Pådriv Oslo og andre partnere om seminar på Arendalsuka 2025: [Et hav av muligheter: Sammen for en frisk Oslofjord](#)

[SEADITO](#). Osloregionen er partner i forskningsprosjektet SEADITO som er et EU-prosjekt under EU-mission "Restore our oceans and waters". Prosjektets formål er å utvikle sosio-økologiske analyser og modeller for å støtte EUs satsing på digitale tvillinger av havområder (DTO) og restaurering av hav og farvann. Sintef er lead partner for norske partnere. Osloregionens rolle er å bistå i gjennomføring av workshops og involvere interessenter for Oslofjorden som case. Det er valgt to tema for Oslofjorden-case; fiskeri og forurensning (avløp). Resultatet fra prosjektet vil på sikt ha en merverdi for kommunene, ved at bruk av digital tvilling kan være et beslutningsstøtteverktøy i vannforvaltningen. Aktiviteter i 2025: I mai ble det gjennomført workshops for fiskerinæringen på Hvaler og i Oslo for henholdsvis offentlige aktører og næringsliv og organisasjoner.

Sekretariatet planlegger å gjennomføre et seminar høsten 2025, evt våren 2026 for å vise frem foreløpige resultater fra prosjekter og muligheter ved bruk av digital tvilling for

kommunene i forvaltningen. Dette vil gjøres i samarbeid med Sintef. Dette vurderes å gjøre det sammen med et arrangement om Geo4Water-prosjektet, som beskrives nedenfor.

[Geo4Water](#) Osloregionen er partner i EU-prosjektet Geo4Water (*Geodata Space for Smart Water Monitoring & Response from Extreme Weather*) som startet opp mai 2025 og avsluttes august 2026. Dette er en av flere piloter i et større prosjekt [The European Data Space for Smart Communities](#), som overordnet handler om datadeling mellom flere aktører.

Geo4Water er et samarbeid for innsamling, utvikling og deling av data fra ulike kilder (satellitter, droner, sensorer, værdata m.m.) for å støtte byer og kommuner i overvåking, planlegging og respons på ekstremvær. Sintef er lead partner for den norske delen av prosjektet. Andre norske partnere er Meteorologisk institutt, Universitetet i Oslo og Bente Lilja Bye. Deltakende byer i Geo4Water er San Javier og Valencia (Spania), Donegal (Irland) og Oslo/Osloregionen. For Osloregionen er prosjektet relevant for klimatilpasning/overvannshåndtering, men også for Oslofjord-arbeidet. For den norske delen av prosjektet, ser man synergier med SEADITO (se over) og utvikling av digital tvilling av Oslofjorden.

Felles faggruppesamling i Folloregionen, med Oslofjorden som tema på dag 2

Den 28.-29. august var det [felles faggruppesamling](#), der Oslofjorden var et sentralt tema. Presentasjoner og diskusjoner fra samlingen vil bli sammenfattet og være en del av det videre arbeidet i Oslofjord-satsingen. Det vil også bli gjennomført oppfølgingsmøter med de virksomhetene vi møtte på samlingen, bl.a. NMBU, NIVA og Oslofjorden friluftsråd.

Samarbeid med Akershus fylkeskommune

Akershus fylkeskommune har en egen Oslofjordsatsing, som gir finansiell støtte til prosjekter. Osloregionens sekretariat er i dialog med Akershus fylkeskommune om et strategisk samarbeid og støtte til et prosjekt. Formålet med prosjektet er å engasjere kommuner (administrativt og politisk), innbyggere og aktører i hele regionen gjennom samskapende kommunikasjon og formidling. Fylkesrådet i Akershus fylkeskommune vil i oktober ta en beslutning om strategisk samarbeid med Osloregionen som del av deres Oslofjordsatsing.

Sentralt i prosjektet vil være å engasjere både kommunene som grenser til fjorden og innlandskommuner som er i nedbørsfeltet til Oslofjorden. Det vil være aktuelt å søke samarbeid med ulike aktører i kommunikasjons- og formidlingsarbeidet.

Osloregionens størrelse og geografi, med sine medlemskommuner, vil gi prosjektet tyngde og legitimitet som også vil kunne gi gjennomslagskraft nasjonalt og internasjonalt.

Prosjektet vil inkludere synergier mot pågående EU-prosjekter og Pådriv-prosjektet, for best mulig koordinering og effekt av Osloregionens «Oslofjord-portefølje».